

ERDÉLYI HÍRADÓ

Kedden, Június' 9-edikén, 1829

Columbia (délámér.) — Spanyolország — Nagybritannia — Frantziaország — Belgaország
Svédország — Jóniai Szigetek — Törökország — Hartzmező — Külömbfélék — Hirdetés, Lotteria.

Columbia (Délámér.)

Egy new-yorki Journalban vannak tudósítások Cárthágénából, mártz. 24-ikéről, és Bogotából mártz. 8-adikáról, melyek általában jó hírt hoznak. A' sendesség egész Columbiában helyre állott volna, és a' belső ellenségre-nézve emmit-sem lehetne tünödni. Ha ez így volna; úgy Bolivárt, még az ellenségei-ek is kellene tisztelni. Bolívar, jó véget ért, mellyet talán, inkább lehet köszönni az általa kibotsátott amnestiának, mintsem a' pártütők ellen megmutatott hají erőnek. Sőt még azt is mondják, hogy Obando Obester, a' pártütők' Vezére; megbánta volna tettét, és a' Szabadító által kinevezett Biztosokra bízta a' poayani pártütőknek engedett botsánat' eltételeinek meghatározását. De azomban, más tudósítások azt állítják, hogy Obandó, nem adta volna még meg magát; hanem, 3 - - 4 ezer embert vezérel, hogy Bolívar' Quitoba-menetelének ellene álljon. Ez' az utolsó, Trabiche-be érkezett ébr. 21-edikén, és úgy-láttzik, semmi nyomos akadályt nem talált volna útján. Némely levelek szerint, az egész asto-i tartomány újjra az ő' védelme alá adta volna magát. Ugyan-akkori bototai Híradó szerint, boliviai és déli péni hivatali tudósítások szerint, úgy-láttott, mintha a' nép felkelt volna a' amar' factioja ellen; és a' békességet ezen eset' tsalhatatlan következésének tar-

tották. — Santander Gen., ezen tudósítások szerint, még mind-tsak fogva van a' boca-chica kastéljban.

Spanyolország

Mádrid, máj. 7. — Mennyire elaljasodott Spanyolország' gazdagsága minden tekintetben, azzal fejezi-ki a' mádridi Író, hogy "Spanyolország' kereskedése' tsökkenésének a' kezdetét a' Mórok' kiűztetése' napjától kell számlálni. De, még bizonyosabb az, hogy az anyaország' elhagyattatását, a' mely pedig minden eredeti jóval bővölködik, a' feltalált délamerikának lehet köszönni. — Tegnap-előtt, vérengező versengésre került a' dolog a' toledói hidon, a' királyi gyalog Gárda-Vadászok és a' kir. önkéntesek között, mind-a'-két részről sokan sebessedtek-meg. Cataloniában ismét mutatja magát a' békételenek' bandája, az úgynevezett Ultrakirályisták' (másképp', absolutisták') csoportja. — A' Királyné veszedelmes betegségbe esett.

Nagybritannia

A' Morning-Journál után (Ultratory Híradó, az elébbi New-Times), minden londoni Cercle-ben (társalkodásban) előfordult a' Királynak ezen talán-os beszéde: "Bolondság, még is beszélni a' britannus konstitútzióról: mert az országlás egészen megváltozott. O'Connell irlandi Király; Wellington, Dictátor Angliában; én pedig windsori Dékán vagyok."

A' Times megújították ellenmondásokat ama' repdeső hír ellen, mintha Nagybritannia és az ő Szövetségesei valódi rendszabásokhoz fogtak volna a' dolgok' más rendbe-szedésére, Portugalliában. De azomban, erőssítik, hogy Corkban, 5 gyalog és 2 lovas reg. hajóra szállíttatna, külső országai szolgálatra: és hogy ezen szükségre, első rangn 15 szállító-hajó érkezett oda meg. — Az a' Paketboot, mely Buenos-ayresből a' levélpostát hozta, nem fekütt vasmatkára Rio-Janeironál, mint szokott, hanem útjában egy riói briggre találkozott, mely neki azt jelentette, hogy Fernambucoban lázadás ütött-ki, és hogy Rio-Janeiroban egy hadi-szállítványt készítenek-fel, hogy a' lázadókat eszerekhezadják (zu Paaren zu treiben). Úgy látzik, — a' Feketék lázadtak-fel. Hát ha tsak szín, palást és larva ez, hogy Portugallban annál-későbbben tudják-meg a' megeshető oda-jövetelt? —

London, máj. 14. — A' londoni Kereskedők' egy Küldöttsége bebotsátást talált máj. 12-dikén, Aberdeen Lordnál, hogy neki elébe terjessze minő szükséges volna a' spanyol országlószéknél lépéseket tenni, hogy az, egyszer valahára, a' dél-amerikai Státusok' függetlenségét esmérje-meg. A' többek közt, azt is beszélték, Spanyolország egy hadi-szállítvány' felkészítésén dolgozna Mexico ellen. A' Biztosság annak meggondolására kérte a' Ministert, hogy a' spanyol országlószék az új Státusokat szünteleni pésgesben tartja, 's meggátolja azt erős és rendes országlás' formálásában. Aberdeen Lord ezt felelte: Az ág. országlószék fáradozott már azon, hogy Spanyolország' részéről azon Státusok' meg-esmérését megnyerje; de ekkorig még, mind hijjában; ő, úgy gondolja, hogy minden új lépés a' britannus országló-

szék' részéről, teljességgel semmit-se használna. A' mi pedig a' Mexico elleni hadi-szállítványt illeti; abból ő semmit-se tud. A' Biztosok, értésére adták még a' Ministernek, hogy az új Státusokkal tett Kötésben meg van határozva, hogy ezeknek, nem lesz szabad Portorico-t és Cubát megtámadni. Sir Robert Wilson, a' Küldöttség' egyik Tagja, azt mondja: tudósítást vett ő Bolívertől, melyben világosan ki van mondva, hogy nem gondolhatták magokat azon kötések által leköteleztetteknek tartani, ha Spanyolország e' mostani politikájában tovább is megmarad. Ere Aberdeen Gróf azt felelte, hogy a' Bolívar' említett közlése igen is megérdemli az országlószék' értekezését. — A' Dardanellék' muszka berekesztése ellen is feladták nehésségeket a' Levánte-be kereskedő Londoniak.

London, máj. 15. — A' Portugall felett folyó alkudozások, ámbár már jól elé-mentek, még is tsak találnak útközlökben egy fő-nehésséget, azaz, a' D. Pedro Császár' megeggyezését az ő Portugalliának adott országlásmódja' visszavételéről megnyerni. Ezen áldozat' indító-okai, ezek: 1-szor, hogy Spanyolország, ezen lépés által, a' dolgok' új állapotjával, azaz, D. Mária' királyszékre-lépésével, megengesztelődne; mivel' ez az országlószék, az ő határozatlan systemája mellett, egy portugalli konstitúziós országlás' közel-létében, szünteleni belső rángatódásoknak volna kitéve, valamint már más oldalról 14 esztendeje hogy ki van téve, valamint Frantziország száz-esztendők alatt Anglia-szomszédja mellett, sőt a' hollandiai Köztársaság mellett, ki volt téve; 2-szor, hogy a' portugallus nemzet, nem úgy mint a' brasiliai fél-vadok, nem volna még alkalmas egy olyan konstitúzióhoz, a' millyet nekik D. Pedro adott. Ámbár

zen tudósítás mellett még, nem lehet élelni, mindazáltal, jó forrásból keült az, azaz, valamelyik magános toytól. Valóban, alig lehet képzelni, hogy szabadúlhatna-meg egy zabolátlan országálmódhoz ragadt spanyol országlozék valaha félelmeitől, egy olyan konstitutio szomszédságában, mely két Kavarából áll. Tertium est: Medice cura e-ipsium.

Máj. 15. — A' nem-régiben emlegett gyanú, hogy O'Connel Úrnak, az új emancipatiótörvény' betű szeréntvaló értelménél-fogva, nem fogna megengedhetni a' Parlamentben-ülés, ha a' uprematia- és elesküvés-hitet le nem arná tenni, bizonyos tekintetben, megizonyosodott ma. Ma, már délutánni 3 rakor, kinyitották a' Parlament-házat, a' padok tsak-hamar tele lettek. Az ülőlő (Beszélő, Orator) leül 4 óra-or, 's felteszi a' szokott kérdést: "van-jelen olyan Tag, a' ki még nem foott helyet, hogy a' táblához menjen és esküdjön." Az egész Ház' minden Tag-i egyszerre felállanak, midőn O'Connel Úr, Ebrington és Duncannon Lorok által nyomon bevezettetett és a' tábához kísértetett. Minekutánna ő' a' Ház' első Titoknokjának, kívánságát — a' réi eskünek némely helyeire ne kelljen eki megeskünnie, — kinyilatkoztatta, 's ' Titoknok ezt, a' szószóllóval közölte, z' utolsó a' Házhoz fordul e' következő szókkal: "Kötelességem a' Háznak jelenteni, hogy az az út, mellyet a' tisztelt Tag követni akar, meg-nem engedhetik; 's én, úgy nézem ezen értelmemet, mint helyest, valamig a' Ház' véltósága engem más vélekedésre nem tasít. A' Tisztelt Tag, egy új Parlament-végzés' erejénél-fogva, helyet kíván foglalni. De ezen törvényzikkelyen két tárgy van. Először, a' trans-

substantiatio ellen szerzett eskü' eltöröl-tetése, és másodsor, egy új, minden katolikusoktól, az elébbi elesküvés- és suprematia-eskü helyett leteendő eskü; de, tsak olyan Tagokra-nézve, kik az új törvény' bevétele után választattak. Le kell 'hát ezen Tagnak, valamint ekkorig minden Tagok tselekedtek, a' suprematia- és abjuratio-esküt tenni, minkeelőtte helyet foglalhatna. Az én' kötelességem tehát megmondani, hogy most öneki ki kell a' Házból mennie." Akkor feláll Brougham Úr és szóllani akar; de a' szószólló rendtartásra igazítván őtet, O'Connel Úr, elment. — Most javallotta már Brougham Úr, hogy a' Clare grófsági Tagot meg kell hívni, hogy ismét jelenjen-meg, hogy a' Szószólló' végzése ellen felhozható erősségeit, 's maga' védelmezését terjessze a' Ház' elébe. Segítették ezt az ajánlást: Tierney, Wynne, Bingham Urak, Sir Francis Burdett, Milton Lord és Sir Jos. Yorke, mind az ajánlás' kedvezésére, 's azt állították, hogy O'Connel Úrnak, van jussa, hogy a' Házba vissza-hívattasson, hogy legalább felfejegethesse az ő' dolga' igasságának okait a' Ház' táblája előtt. A' dolog' fontossága még is árvette Peel Urat, hogy ezen mozdulás felettvaló értekezés halasztasson a' jövő hétfőre; a' mit egyértelemmel be is vettek.

Máj. 16. — A' Morning-Journal ezt mondja: Úgy gondoljuk, helyes okokon jelenthetjük, hogy az a' tudósítás, egy fgs. személy és az első Minister között történt hidegségről, melyről mostanában szóllánk, lételére-nézve, tökéletesen és egészen való volt. Az említett Ministernek, miolta azon kifejezett szók köz-hírré lettek, a' mellyekkel ő az Anglesea Marquis' védelmére - tekintve élt, legkissebb magános értekezése se volt többé a' Királlyal. Ezek a' mondott szók,

mint érdemlették, igazi bosszúságot oltoztak. Közvetetlen a' Fejedelem ellen mondattak azok, — azon Fejedelem ellen, ki III-adik Györgynek — fíja, ki a' maga' méltóságának igasságot szerzhethet, valamint illik, még maga' főbbszeretete' feláldozásával is. Wellington Hg. nem lehet többé Első Minister; 's a' mi Peel Urat illeti — az ő' kilépítése, bizonyos. Mi, minden nyúgodalmat, minden szerentsét kívánunk neki, az ő' magánosságában, a' hol őhozzá, sem az Udvar' tsapodársága, sem a' nép' szemrehányása, soha, mind-örökkön-örökké nem férhet.

A' Dardanelle' berekesztéséről a' muszka hadi-hajók által, annyit beszéltek már, és legtöbbet azok, a' kik a' dologhoz nem értenek, és olyanok, mint már a' Times, a' kik a' tengeri törvényt értik ugyan, de sokszor, saját principiumok ellen is erőszakoskodnak, tsak hogy az ő' egyedülvaló kereskedések ne szenvedjen. Muszkaország, felre teheti, a' meddig neki tettik, az ellene-mondhatatlan jussát, és ismét élhet azzal, a' mikor neki tettik, ha a' lemondás' idejének határt nem szabott. Midőn Muszkaország' látta, hogy az ő' ellensége az ő' jussa' lemondásából magának olyan hasznot keresett és talált, mely az ő' ellenségének sajnos; egész jussal visszavéhetette Muszkaország' elébbi ígérte. Nekünk, nints jussunk ötet ebben meggátolni, vagy hogy elébbi ígéréte mellett maradjon; mi, a' berekesztés ellen, nem protestálhatunk, a' nélkül hogy azon gyökérértelmeket semmivé tegyük, mellyek nekünk állandón vezér-tsillagúl szolgáltak. A' mi az Irlánd' állapotját illeti, mi (a' Courier) meggyőződünk arról, hogy Well. Hget nem akadályoztatta volna meg, Muszkaország' vagy akarmelyik Hatalom ellen rendszabásokat tenni,

mellyeket Nagybritannia' betsülete és haszna kívánhattak volna. — De facto nem úgy van: mert a' mit a' tűz eszű Canning a' barátság' legtermészetibb útján, önként akart, az egész világ' hasznára végbe-hajtani, azt a' Hg. kéntelen volt az O'Connel Ur' munkás parantsolatjára nolle-velle megtenni, úgy hogy az emancipatiót inkább lehet Muszkaországnak mediate, mint-sem Well. Hgnek immediate köszönni.

Frantziaország

A' bordeaux-i Indicateur (Híradó) szerint, egy, az Algier előtt fekvő hajó-osztálynál szolgáló Frantzia, apr. 21-edikén ezt írja: "Minden pillantatban várjuk a' parantsolatot, hogy a' várost megtámodjuk; már is volt egynehány apró tsata, mely semmit-sem határozott-meg. A' mi' hajó-osztályunk, áll 27 vitorlából, mellyek közt 2 liniahajó és 9 fregatte.

A' Journal du Commerce szerint, egy, Rio-Janeiróból jött levél feb. 11-edikéről, egy brasiliai escadronnak Európába-jöveteléről szóltott. Azt is jelenti ez a' Journal, hogy Bolíviának egy Adjutánsa, New-yorkból, az ámérikai Salli Pakétbooton Havrebe jött, 's egy halászahajón Angliába vitorlázott. Fontos küldtetetés volna ára bízva.

A' Journal des Debats szerint, egy rendkívülvaló spanyol Kurír, ki Madridból máj. 8-adikán indult, sietett Bordeaux-n által Szászországba, azon tudósítással, hogy a' spanyol Királyné oly' veszedelmes beteg, hogy 4 orvost hittak hozzá, kik a' Kurír' elindulásakor az ő' megmentése erántvaló reménységről tsaknem egészen lemondottak.

A' Gazette de France keservesen panaszkodik, és úgy hozza-fel, mint hirtelen elkövetkező revolutio' jelét, hogy 44 Követek közzül, kik a' mostani Mi-

nisterium' beállása-ólta választattak, tsak egyetlen-egy sints, ki a' jobb oldalon választott volna magának ülést. — Ismét híre van egy hadi-szállítványnak Algier ellen, melynek Fővezéréül Rigny Admirált mondják, a' tengeri erőre-nézve.

Belga ország

Két szélveszes ülés után, a' Gen. Státus' második Kamarája elvetette máj. 14-edikén az elébe-terjesztett 10 eszteni-budgétot, nagy szózatöbbséggel. A' 5 törvényjavallat, melyekből az állott, 105 jelen volt Tagok között tsak 26, 19 és 16 szózatot nyert. Kérni kell 'hát Öfgét, hogy azon javallatokat vegyék értekezés alá, újjonnan.

Svédország

Stockholm, máj. 8. — A' Király megparantsolta, hogy a' Calcronaban építettett 30 ágyúladik, mihelyt lehetséges, ide szállíttassék. — Rantzow Úr, ki a' D. Mignel' usurpatiója előtt, mint svéd-norvegus Követhelytartó és Gen. Consul, Portugallban állott volt, megérkezett Gothenburgban, 's várják őtet ide. — Egy a' mi' Híradónk között nagyon rossz neven veszi, hogy azon báltskában, melyet a' schoonen-i országgyűlés' Küldöttei és egynehány más Magánosok Schoonenből, máj. 3-adikán, a' Schooneni Hg. születése' napja' tiszteletére adtak, tsak a' királyi egésségekért ittak, nem pedig a' svédországi Statuokéért is, pedig, a' vendégség' tárgya' Nagypját ők hitták a' svéd királyszékre.

Joniai Szigetek

A' corfui Híradó, máj. 9-edikéről, jelenti Lepántó városának és várának a' Görögök által lett megvételét (a' kaséljt már régen megvették volt). Patrásból jött bizonyos tudósítások jelentik ezt. Ápr. 24-edikén, capitulatio által ment az végbe. Környületes kötéseit ezen fontos vár' feltételes alkujának nem tud-

juk még. A' bezárt népség 3000-ból állott; kik között 500 volt fegyverviselő. Kios Basa, a' Vár' vezére, ki a' várat oly' hatalmason védelmezte, megsebesítettett. Úgy gondolják, Messolunghi se soká viszi; ámbár mostanában eleséget kapott. Macrinorosban sok Görögség gyűl-össze; mely körül mintegy 2000 Török gyűl-össze, hogy a' Görögök' mozdulásaira ügyeljenek.

Törökország

A' Courier de Smyrne szerint, ápr. 2-odikán 2 muszka liniahajó, Tenedosnak tartva, Metelin szigetnél vitorlázott-el. Egy nappal elébb, ugyanazon útat választotta egy, Porosból indult muszka fregatte, mely Oro földtsútsnál hajókázott-el. Ezek a' hajók a' Dardanelle' őrzőit szaporították. Konst. poljból, ápr. 26-odikán írják, hogy a' Bosphorusból tegnapelőtt, egy fregatie és 2 korvette vitorlázott-el a' fekete tengerbe; de azonnal vissza tért, hogy a' lanaraki kastejnal vasmatkara feküdjön. A' bosphorusi hajósereg 14 hajóból áll, melyek között 6, liniahajó. Az egyiptomi hajósereget is 13--14 hajóra teszi, melyek között egynehány, 60--80 ágyús. Ezek is az itt fekvő hajósereghez akarják magokat adni; de, — hogy? — Azt mondják némellyek hogy Kis-oláhországban egy tsata történt volna, melyben a' Muszkák sok embert elfogtak. Ezek között volna Georgi (másképp' Gizza), ki a' múlt esztendőben, Porienianu Boért és más Tiszteket éjjel meglepven meggyilkolt. — Bukurestből, az Orvosok' tanátslására, minden ispotájt ki akarnak küldeni; mivel' a' nyári hónapokban a' ragadó nyavaják' elterjedésétől félnek. Ezt, könnyű megérteni, de világosan kimondani, hogy Bukurestben pestis van, még érthetőbb volna.

Párisi Híradók írják Modonból ápr.

15-ödikéről: "Capodistrias Gróf, ki Móreát útazza-be, megérkezett ide Koronból, és köszöntötték 21 ágyúszóval. Maison Marsal fegyverbe állította a katonaságot, 's az Előlülő a város' kapui alatt fogadta. A' hónap' 12-dikén, Capodistrias, Nikitás görög Generállal együtt, a' Marsalnál ebédelt, ki Durieux, Schneider és Texel Generálokat is, úgy, Fabvier és Bory de St. Vincent Obestereket elhívatta volt. Fabvier Ob., szándékozik Peloponesust beútatni, 's azután egy-ideig Pátrásban nagy fáradságaitól magát kinyugodni. 14-edikén elútatott innen az Előlülő a földön, Navarinba. Maison Marsal elkísérte ötet a város' kapujáig, az ő Gen. Stábja pedig, félóránnyira. Navarinban van egy muszka fregatte az Előlülő' tettzésére hagyva, mely ötet hónap' Pátrásba viszi. Azt mondják, Maison Marsal Korinthusba megyen innen; melynek a' bemeneteleit Megara-felől, megakarja esmérni. Nehezen fogna ő Május' vége előtt Frantziaországba vissza-jönni.

Konst. polj, ápr. 29. — Tegnap indult-el a' hajósergek egy része a fekete-tengerre; a' többi, ma vagy hónap indul. A' Sultán, készül Ramis Tsiflikből Bujukdere-be, 's onnan, a' környületek szerint Karaburnuba, a' fekete-tenger mellé. Hogy Sumlába Muszkaország alkudozáshoz fogott volna, itt, foljvást beszélnek, sőt még ki is nevezik, hogy oda Fonton Siátustanátsos ment volna Galatzból, 's alkudozna a' Nagyvezérrel. Talán tsak a' fogjok' kiterélése eránt: mert mostanában sok muszka Tiszt fogjokat botsátottak haza. — A' jassy-i köz-tudósítások máj. 4-edikén, így szólnak: "Útazók, kik a' Hartzmező' vidékéről jönnek, sokat beszélnek véres tsatákról, melyek Silistria és Sumla mellett estek volna, és a' mely-

lyekben a' Törökök példátlan bátorsággal és a' dühösséggel vetekedő méreggel viaskodtak. Valjon meddig terjed még az emberek' efféle bolondsága, melynek régen végét lehetett volna már szakasztani? — De még azt is állittják, hogy a' kitanúlt osmanus gyalog seregek olyan meglámodásokat (evolutiokat) vittek volna végbe, melyek egy fenytékhez törődött, hadakozáshoz szokott hadseregnek taktika frisseségét ditsóitbette volna, és gyanakodhatni, hogy tapasztalt vezérek vezetik őket. Mahumedanus Barátok (Derwisek) járnak a' katonatsoportok előtt, 's biztattják ezeket könnyörgések' olvasásával, melyet ezek rémítő orditással követnek. Azt is beszélnek ezek, hogy a' török katonaság' száma, nem lenne ezen táborozásban kevesebb a' Muszkaénál. A' katonák jól vannak ruházkodva 's fegyverkezve, 'soldjokat jól fizetik, nints semmi szükséggek. Ezen környületek között, nem lehet mást gondolni, hanem hogy valami idegen segédforrás az, a' melyből a' Nagyúr ezt a' szörnyű költséget meríti: mert saját forrásai, kétségekívül régen elapadtak.

A' hírek szerint, pestist vettek volna észre a' török táborban, Silistriánál, és a' Bulgariában álló muszka katonaság között is. Ez még minket Erdélyieket nem annyira érdekel, mint az, ha mondjuk, hogy annál, sokkal közelebb jár hozzánk ez a' rémítő tsapás, Oláhországban, de mely tájon, mi áról, hivatali tudósítások nélkül, semmi bizonyost nem mondhatunk. A' hír, Kološváron elég nyughatalnitó, de a' Redactio úgy veszi mint mendemondát, valamíg hivatalosan nem közöltetik vele. — Az is tsak Bukurestben koholt hír lehet, hogy a' Törökök többszöri meglámodásra, tsakugyan vissza vették volna Sizebolit. Azt

mondják, hogy a' Duna' erős árja elragadta volna a' hirsovai hidat, és hogy Várna és Sumla között naponként tsatáznának. — Oláhországban, a' pestisen kívül, marha dög is van; ezt írják Jasyból máj. 7-edikén.

Ápr. 25. — E' hónap' 11-edikén, 5 és 7 óraker, erős földrengéseket érzettek, mely által ugyanazon nap', Cavalla és kivált' Xeres elpusztították. Lagos, Orfano és Adrianapolj is szenvedtek volna, és sok lakos 's temérdek marha elveszett volna. — A' török hajóereg készen van a' kimenetelre. Minthogy pedig azok, mind a' fekete-tengerhez, mind az archipelagushoz értő vezetőket (Lootse) vettek-fel, nem lehet kitalálni hova szándékoznak a' kettő között. — A' burkus Státushíradó, a' török határszélről, a' hónap' elején ezt mondja: A' sok kerengő hírek között, ez is előfordul, hogy a' Törökök igen nagy erővel meglepték volna Baldsikot és Kavárnát, és mindenikben találtatott muszka várvedet lenyakazták volna. Ide is bizonyosság kívántatik még. — Egy mérges ütközetről támodott hír Várna mellett, melyre a' Nagyvezír a' baldsiki állást elfoglalta volna, foljvást, még is valónak tartatik Bétsben a' Nürnbergi Korrespondent szerint, a' beurse' úttján. Azomban, a' statuspapirossak, a' békesség' hírére, feljebb hágnak.

Hartzmező

A' rastai tsata után, hol Pawlowsky muszka Hadnagy 130-ad magával 500 Törököt megvert, össze-beszélték a' silistriai és rustsuki török hajóeregtskéket, hogy valamit próbáljanak, és a' Schilder Gen.-Máyor osztálját, mely a' Bota' torkánál fogott állást, elfogják. Ápr. 24-edikén, négy nagy fegyveresrajó és egynehány apró, mellyeken apró ágyúk voltak, és Silistriából jöttek,

vasmatskát hánytak a' Schilder Gen. földváraival által-ellenben, hihető, a' rustsuki hajóeregtske' segedelmét várván. Schilder Gen., a' Duna' partján, a' gyékényesben (bozótban), az ellenség' hajóeregével által-ellenben, egy ágyúpadot hányatott, 's egyszersmind, által-tétetett a' foljóviz' jobb partjára egynehány Tirailleurt (rendetlen, labodázó puskásokat). A' hónap' 25-ödikén, hajnalban, elkezdette az ágyúpad a' tüzelést, az ellenség' homlokának neki, melynek ugyanazonnal, a' túlsó parton lesben állott puskások hátul állottak-neki. A' Törökök, megszeppenvén, elkopantgatták a' vasmatska-köteleket, 's szaladtak Silistria-felé. Schilder Gen. törekedett azokat kergetni kevés ladikjaival: de észre-vévén 9 nagy hajó' és 20 ágyúladik' jövetelét Rustsukból, kéntelenítetett megfordulni, hogy ennek az újj ellenségnek álljon neki. A' Törökök bizonyosok voltak már egy kiszálló helyben, a' mi állásunkon 2 werste-vel feljül, a' mely ellen igazították hajóik' tüzet. Hanem, a' mi' ágyúpadunk' hatós ellen-tüze és a' silistriai hajóeregtske' már megesett megszaladása által megijedvén (megbokrosodván), ismét hajóra rakták embereiket, 's a' Popi-falva mellett fekvő sziget megé futottak. Ezen alkalomnál, nem holt nekünk egy emberünk is meg; tsak kettő esett sebbe.

A' tsernovodai táborból írják máj. 11. "A' Dunán 3 helyen fognak által-menni. Egy lovas-sereg által ment a' foljóvizen, Satunoffnál; a' harmadik sereg Hirsovánál hajókázott által, ladikokkal; egy része a' második seregnek Kalarásnál fog által-menni, mihelyt a' hid, a' mellyett akarnak felrakni, készen lessz.

K ü l ö m b f é l é k

A' vízben fúladt ember' felelevenítésének muszka módját, az itt követ-

kező példával adják-elő a 'Schleger' Gemeinützige Blätter: 1815-ben, Hannoverben, Hollenstedt nevű faluban, belé-esett egy 2-3 esztendőes gyermek az Este vizébe, 's szüleinek nagy keserűségekre, holttnak láttzottan húzták azt ki a' vízből. A' ts. muszka Sibiriai Uhlanus regementből egy Májor, ki a' német nyelvet értette, a' szomszédságban lévén szálláson, az eset' lárájára oda ment, 's alig pillantván-meg az esetet, hirtelen elmegyen, egy ágylepedővel 's egynehány Uhlánussal vissza jönn, 's kéri a' gyermeket hogy felélesztés' próbáját rajta tegye-meg. Leteríti a' lepedőt, ráfektetti a' holt gyermeket, megfogatja a' lepedő' négy szegeletét négy Uhlánussal, és úgy lógáztattja azt, hogy a' gyermek, először tsak lassan, 's hovatovább erősebben hengergetődött a' lepedőben, mint kiki képzelheti. A' megszabadító' reménységének megfelelt a' kimenetel: a' gyermek nem sokára, elkezdett okádni, kinyitotta a' szemét, 's szüleinek 's minden ott állóknak öröme-re, egy hangos sírás által megbizonyította hogy, él.

Hirdetés

A' kereskedés végett ekkorig fennállott pinkafeldi 30-ale Officium, Commerciale Tricesimale Officiuma által vál-

tozott; ellenben, Hohenegben, az eddig volt Commerciale Teloniale és 30-ale Officium a' Commune Teloniale, és Subsidiarium 30-ale Officiumhoz reducaltatott, ezen foljó esztendő' febr. 1-ső napjától-fogva.

A' Felség' kir. Végzése szerént, az ezen Nagyfejedelemségben fennállott postai bérek és taxák, az eddig kiszabott mértékben, megmaradnak.

Nagy Lotteria

Itt van a' módja a' könnyű szerrel lehető meggazdagodásnak: 12 's fél forintért váltó-tzedulában, egy ember bizonyosan 500 ezer forintot nyer, a' másik 100 ezeret 's így egymás-után. — Lehet sors-tzedulát váltani Kološváron ts. k. Postamester, Tek. Bogdánffy Gábor, és Kereskedő Kremer Sámuel, Uraknál.

Tudakozódás

Alakunknak, akarmiféle Jószága, Háza, Kertje, Majorja, Curiája, ingó vagyona 'sat. van eladó, és a' ki akarmit akar szerezni, jelentheti szándékát írás által a' Híradó' Kiadójánál, a' hol gyakran mindent tudakoznak.

Pótlás.

A' spanyol Királyné máj. 17-edikén megholt.

Státus papirosok' Foljamatja

	Ezüstpénzben			London Máj.	Ezüstpénzben						
	Béts, Máj.	25	26		27	14	15	16			
Bank-Oblig. 2.1/2pC.	53.7/8	-	53.7/8	-	52.7/8	Consols, 3 pC.	87.3/4	-	87.5/8	-	—
Pengőpénz-Obl. 5pC.	98.3/8	-	98.3/8	-	98.7/16	Stocks-Prémie, Sb.	66-67	-	67-69	-	68.70
Roths. 1820, 100f. CP.	163.3/4	-	—	-	—	Brasiliai Bons	51.1/2	-	51.1/4	-	52.1/2
Partial. 1821. Ua.	125.3/16	-	—	-	—	Buenos-Ayresi	—	-	24.—	-	—
Bankaktia, 1000f. CP.	1110.4/5	-	1107.1/2	-	—	Columbiai	—	-	—	-	—
Páris, Máj.	15	-	18	-	19	Mexikói	—	-	20.1/2	-	20.1/2
Consols 5 pC.	107.90	-	108.—	-	107.95	Portugalli	—	-	44.1/4	-	44.1/2
Ugyanaz 3 pC.	78.85	-	78.90	-	78.70	Muszkaországi	—	-	96.1/2	-	96.1/2
Bank-aktia, 2000 Fr.	—	-	—	-	—	Görögországi	—	-	—	-	—